

og aftjene deres Værnepligt. Derfor bringer jeg den højtærede Minister en Tak.

Med Hensyn til Kantonnementsøvelserne er der gjort forskellige Bemærkninger; der er fremsat Klager, og navnlig er der klaget over de menige Soldaters Behandling, særlig over, at de have maattet vente for længe paa Indkvarteringsanvisning, naar de ere komne hjem efter en anstrengende March. Det kan godt være, at det har fundet Sted, men det har ikke været Tilfældet hos os. Men der havde de ganske vist heller ikke begyndt rigtig paa Øvelserne, saa det kan jo godt være sket senere. Nu har jo imidlertid den højtærede Krigsminister lovet, at den Sag skal blive undersøgt, og at han skal søge at faa de Mangler, der i saa Henseende maatte være, afhjulpne, naar der en anden Gang skal foretages Øvelser; saa det skal jeg ikke sige noget om. Derimod synes jeg nok, at naar der skal være Indkvartering ved saadanne Kantonnementsøvelser, kunde det gøres med lidt mere Skønsomhed, end det er gjort denne Gang, jeg mener, at Indkvarteringen kunde fordeles en lille Smule bedre, end sket er; det vilde sikkert være til Gavn baade for den Befolkning, der skal modtage Soldaterne i Indkvartering og ogsaa for Soldaterne selv. Saa længe det ikke var krigsmæssigt, som det hedder — det var det jo i de sidste Dage med den meget sammemklumpede Indkvartering — kom der forud en Foureer, der skulde se at fordele Mandskabet paa bedste Maade, men den Fordeling har paa mange Steder været noget uheldig. Nede paa vor Egn havde vi Indkvartering i adskillige Byer, men umiddelbart op til dem er der andre Byer, hvor de ikke havde Indkvartering; skønt Soldaterne ikke vilde have haft længere at gaa for at komme derhen; men de havde alligevel ikke en Mand. Hos os laa der paa en almindelig Bondegaard 30—40 Mand i 3—4 Dage, og naar der kommer saadan en 30—40 Mand paa en almindelig Bondegaard, er det vanskeligt at søge for dem og skaffe dem ordentlig Soveplads. Sengklæder kan man jo ikke skaffe dem, og man kan heller ikke give dem saa god Forplejning, som man kunde ønske. Jeg mener, at det er til Skade for Soldaterne, og det betyder jo ogsaa et temmelig alvorligt Arbejde og Udgift for dem, der skulle modtage dem. Naar man skal have saa mange Soldater 2—3 Dage paa en saadan Gaard, betyder det en Udgift af 100 à 200 Kr., det er jo ikke saa ganske lidt, og det synes jo at være saa meget mere urimeligt, naar nærliggende

Byer skulle være helt fri. Dertil kommer, at i Købstæderne have de kun faaet en meget ringe Indkvartering, f. Eks. fik de i Skelskør, som ligger umiddelbart op til de Steder, hvor de havde den store Indkvartering, kun forholdsvis lidt. Paa de største Steder fik de kun nogle ganske faa, og de fleste Steder slet ingen, og det, skønt adskillige af Borgerne udtalte, at de vilde være glade ved at have faaet en eller flere Soldater. Jeg tror, de vilde være blevne modtagne med Velvillie. Jeg peger paa dette Spørgsmaal, fordi jeg mener, at der en anden Gang vil være Grund til at foretage denne Indkvartering med mere Skønsomhed, altsaa fordele det lidt mere paa Landet og lægge lidt flere i Byerne.

Dernæst kunde jeg have Lyst til ogsaa at gøre den Henstilling, om det ikke kunde lade sig gøre, naar vi skulle have disse Kantonnementsøvelser, at de da lægges paa den Aarstid, hvori de tidligere have været afholdte, nemlig Juni-Juli Maaned. Da er jo Vejrliget som Regel bedre, end det er sidst i September og i Oktober Maaned. (Afbrydelse). Jo, som Regel er det bedre paa den Tid. Soldaterne ville saa ikke blive udsatte saa meget for Sygdom som ved Efteraarsøvelserne. Nu er det jo ganske vist oplyst af den højtærede Krigsminister, at Sygeligheden ikke har været stor til Trods for det daarligere Vejr, men jeg tænker alligevel, at det vil vise sig, naar Soldaterne komme hjem, at der vil komme et Eftersmæk for adskillige, maaske mere, end man rigtig kan beregne. Det er jo nemlig ikke altid, at en stærk Forkølelse eller Lungebetændelse melder sig lige med det samme; den kan godt komme senere. Det vilde derfor af Hensyn til Vejrliget være betydelig bedre, om Øvelserne bleve henlagte til Sommer-tiden, men desuden vilde det af en anden Grund være heldigt, nemlig den, at Juni—Juli Maaned ikke er nær saa travl en Tid for os Landboere; September—Oktober Maaneder er jo den Tid, da vi allerdaarligst kunne undvære Mandskabet. Jeg mener, at det af disse Grunde var værd at overveje, om Kantonnementsøvelserne ikke igen burde henlægges til Sommer-tiden. Det kan gerne være, at det vilde medføre, at der blev gjort mere Skade paa Markerne, men man kunde saa maaske lægge Øvelserneovre i Jylland paa Hede-markerne, hvor de ikke ville gøre saa megen Skade.

Saa var der endnu en Henstilling, jeg kunde have Lyst til i Forbindelse med dette at gøre til den højtærede Krigs-